

Bilag 1

Den Økonomiske udvikling

Resumé

Den 29. august 2025 udsendte Økonomiministeriet *Økonomiske Redegørelse for August 2025* med justerede vækstsken. Her er skønnet for udviklingen i det kommunale skattegrundlag i 2026 nedjusteret med 11,9 mia. kr. i forhold til Økonomisk Redegørelse for maj, som danner grundlag for statsgarantien. Samtidig har en revision af nationalregnskabet vist, at udgangspunktet for vækst ind i 2025 er væsentligt svækket, mens forventningerne til medicinalindustriens bidrag til den samlede vækst ligeledes er nedjusteret. Selvom flere forhold giver potentiale for en fortsat moderat højkonjunktur, er der risiko for, at politisk uro på tværs af Atlanten og andre geopolitiske forhold kan resultere i en mere negativ udvikling. Forventningerne i Økonomisk Redegørelse August er desuden tæt knyttet op på, at der vil ske en markant stigning i privatforbruget, samt at historisk store forsvarsinvesteringer vil bidrage positivt til dansk vækst ind i 2026. Er disse effekter overvurderet vil det forventeligt resultere i et mere negativt scenarie. Tilsvarende er der risiko for, at afskedigelsen af 5.000 danskansatte medarbejdere i Novo Nordisk kan påvirke beskatningsgrundlaget i mere nedadgående retning.

Sagsfremstilling

Med ændringen i selvbudgetteringsordningen fra 2026 er det udelukkende afvigelser mellem tal i statsgarantien og den enkelte kommunes faktiske skattegrundlag og befolkningstal, der er udslagsgivende for, om der er en gevinst eller et tab ved selvbudgettering. På trods af dette har de generelle økonomiske udsigter stadig stor relevans for valget. Hvis de overordnede økonomiske udsigter peger i en anden retning, end der er lagt til grund for statsgarantien, kan dette fortsat påvirke de lokale vækstsken.

Økonomisk Redegørelse August 2025 samt rev. nationalregnskab

Den 29. august 2025 fremlagde Økonomiministeriet Økonomisk Redegørelse for august 2025 med et hovedbudskab om, at dansk økonomi har potentiale til at forblive i en moderat højkonjunktur, trods vedvarende usikkerhed som følge af USA's uforudsigelige told- og handelspolitik.

13-09-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 17419

Dokumentnummer i F2
8755071

Sagsnummer eDoc
2025-0264015

Sagsbehandler
Kenneth Møllerup-Faurschou

Flere lande, herunder EU, har på nuværende tidspunkt indgået rammeaftaler for handel med USA. Aftalerne reducerer risikoen for eskalierende handelskonflikter, men da en række detaljer i aftalerne stadig er under afklaring, og da der fortsat er usikkerhed om forhandlingerne mellem USA og Kina, er udfaldsrummet for den videre udvikling stadig relativt stort. Aftalerne indebærer væsentligt højere amerikansk told, og selvom de amerikanske toldforhøjelser over for EU-landene er lavere end først ventet, er det stadig et betydeligt stød til verdensøkonomien.

En overvejende del af dansk vareeksport til USA udgøres af eksport, som aldrig krydser den danske grænse, men som finder sted i forbindelse med produktion og salg af varer i udlandet. Det gælder særligt i medicinalindustrien, som har været drivkraft for dansk eksportvækst i de senere år. Denne del af vareeksporten ventes kun i mindre grad direkte påvirket af USA's forhøjede toldsatser, men andre typer af reguleringer, konkurrence på markederne for væggtabsprodukter, herunder fra kopi-producenter, dæmper vækstudsigterne for medicinalindustrien markant. Produktionen og eksporten af medicinalvarer forventes fortsat at være stor, men fremgangen antages ikke at fortsætte i de seneste års høje tempo.

Siden Økonomisk Redegørelse for maj har Danmarks Statistik udgivet et revideret nationalregnskab med betydelige justeringer af tidligere tal. Økonomien, målt ved BNP, viste mindre vækst i 2021-2024 end hidtil opgjort og store dele af økonomien (bortset fra medicinalindustrien) er fortsat på et lavere niveau end i slutningen af 2021. Det indebærer et svækket udgangspunkt for væksten ind i 2025 og sammen med de nedjusterede forventninger for medicinalindustrien giver det anledning til en betydelig nedjustering af skønnet for væksten i BNP i 2025. Skønnet for væksten i 2026 er derimod opjusteret med forudsætning om en øget indenlandsk efterspørgsel drevet frem af et stigende privat og offentligt forbrug. Sammenlignet med Økonomisk Redegørelse for maj er skønnet for BNP-vækst i 2025 nedjusteret med 1,6 procentpoint, mens det for 2026 er opjusteret en smule med 0,7 procentpoint, jf. tabel 1.

Udviklingen i beskæftigelsen vurderes en anelse bedre end antaget i Økonomisk redegørelse fra maj. Dog stadig med forventning om en væsentlig opbremsning i beskæftigelsesfremgangen i løbet det næste 1½ år. Aktuelt antages den samlede beskæftigelse på årsniveau at være omtrent 41.000 personer højere i 2025 end i 2024, mens der i 2026 forventes yderligere stigning på 10.000 personer, jf. tabel 1.

Tabel 1: Udvalgte skøn fra danske konjunkturvurderinger

	BNP-vækst		Antal beskæftigede	
	(realvækst, pct)		(1.000 personer)	
	2025 ^a	2026	2024-2025	2025-2026
Økonomisk redegørelse Maj	3,0	1,4	+29	+4
Økonomisk redegørelse August	1,4	2,1	+41	+10

^a Størstedelen af nedjusteringen for 2025 afspejler ny information fra nationalregnskabet.

Samlet set vil svagere udvikling i eksporten til USA og et aftagende vækstbidrag fra medicinalindustrien forventeligt få betydning for den samlede beskæftigelse og dermed også grundlaget for kommunernes skatteindtægter. Med Økonomisk Redegørelse august præsenteres et nyt skøn for udviklingen i kommunernes skattegrundlag frem mod 2026. De opdaterede skøn for 2024 og 2025 ligger fortsat pænt over de niveauer, som kommunerne kunne basere valget mellem statsgaranti og selvbudgettering på i de to år, men sammenlignet med skønnet fra maj er den forventede udvikling frem mod 2026 nedjusteret væsentligt. Alene i 2026 er det skønnede skattegrundlag for kommunerne under ét således nedjusteret med 11,9 mia. kr.

Det er en hovedfortælling i Økonomisk Redegørelse Maj, at dansk økonomi grundlæggende har et godt udgangspunkt for at håndtere de svækkede handelsvilkår og øvrige geopolitiske udfordringer. Den underliggende forudsætning for dette er dog, at den fremadrettede vækst i dansk økonomi drives frem af en øget indenlandske efterspørgsel understøttet af fx lavere renter, stigende købekraft og en lempeligere finanspolitik.

Med seneste version af nationalregnskabet er der sket en nedjustering af husholdningernes privatforbrug og en opjustering af de disponible indkomster. Dette medvirker til, at husholdningerne samlet set har opbygget en stor formue og fremstår særdeles velpolstrede. Sammen med forventede reallønssstigninger, en række allerede vedtagne skattelempelser, samt afdæmpede forventninger til inflationen, er der god grund til at tro på, at private opsparinger frem mod 2026 vil omsætte sig til øget forbrug, hvis der er ro om de globale udsigter og danskerne betrygges i, at deres købekraft vokser. Husholdningerne har dog længe været tøvende, og de stigende fødevarepriser og politisk uro kan resultere i vedvarende usikkerhed som kan virke dæmpende. Tilsvarende er det usikkert, hvor stor påvirkning de store forsvarsinvesteringer, som planlægges i den kommende tid, reelt vil få på den indenlandske aktivitetsudvikling, da en uforholdsmæssig stor del af det indkøbte materiel vil blive fremstillet i udlandet.

Det reviderede nationalregnskab efterlader et billede af en svag produktivtetsudvikling i dele af erhvervslivet siden 2021, som umiddelbart peger på et behov for en mere afdæmpet udvikling i arbejdskraftomkostningerne. Selvom der ikke generelt vurderes at være større ubalancer i dansk økonomi, kan produktiviteten derfor være en udfordring, som kræver tilpasninger i virksomhederne. Sammen med høje lønvoter i visse dele af økonomien giver det risiko for, at tilpasninger på arbejdsmarkedet vil resultere i et mere negativt udviklingsforløb end forudsat i prognosen. I denne sammenhæng bemærkes, at Novo Nordisk, som de senere år har været en væsentlig drivkraft for dansk økonomi, den 10. september 2025 har annonceret afskedigelser af 5.000 danskansatte

medarbejdere i de kommende måneder. Et sådant stød kan trække udviklingen i det kommunale skattegrundlag yderligere ned i 2026.

Dansk økonomi har længe lagt an til en blød landing. Vendingen i økonomien kan dog blive mere brat, hvis nogle af de nævnte forhold fører til mere afdæmpede forventninger end Økonomiministeriet har lagt til grund for sin fremskrivning.

Øvrige vurderinger

European Central Bank (ECB) konkluderer i seneste prognose fra juli 2025, at euroområdet økonomi i første kvartal 2025 voksede lidt mere end ventet. Selvom der er beskeden vækst i både fremstillings- og servicesektoren, skønnes opblomstringen at være af midlertidig karakter. Bl.a. fordi USA's bebudede handelskrig har accelereret eksportaktiviteten i EU-landene. Der risiko for et negativt udviklingsforløb, hvis udsigten til højere toldsatser og vedvarende geopolitisk usikkerhed manifesterer sig som tilbageholdenhed hos virksomheder og forbrugere. Det bemærkes, at ECB's seneste prognose er offentliggjort, før handelsaftalen mellem EU og USA blev indgået den 27. juli 2025, og dermed ikke tager højde for, hvordan aftalen vil påvirke vækstudsigterne for euroområdet.

International Monetary Fund (IMF) vurderer i prognose fra juli 2025, at den globale økonomi har vist sig modstandsdygtig over for de ekstraordinært store usikkerheder, som indtil nu har kendetegnet 2025. Sammenlignet med tidligere prognoser er det globale vækstskepn opjusteret marginalt. Flere ting peger dog i retning af, at dette især skyldes midlertidige effekter af USA's handels- og toldpolitik. Dels at de annoncerede stigninger i de amerikanske toldsatser i nogen grad er blevet udskudt, og dels at udsigten til højere toldsatser har fremskyndet den internationale handel midlertidigt. For euroområdet vurderes økonomien eksponeret for de risici som følger af USA uforudsigelige handels- og toldpolitik. Det bemærkes, at IMF's seneste prognose er offentliggjort før handelsaftalen mellem EU og USA blev indgået den 27. juli 2025, og dermed ikke tager højde for, hvordan aftalen vil påvirke vækstudsigterne for euroområdet. Selvom en handelsaftale mellem EU og USA kan reducere usikkerheden, er der stadig betydelige risici, som kan hæmme væksten. Yderligere kan geopolitiske spændinger i visse dele af verden forstyrre forsyningskæderne og føre til højere råvarepriser.

I den seneste prognose fra maj 2025 har *EU-kommissionen* nedjusteret sit vækstskepn, hovedsageligt på grund af den forventede effekt af øgede toldsatser og den stigende usikkerhed, der knytter sig til pludselige ændringer i USA's handelspolitik og uforudsigelige toldsatser. BNP for EU som helhed forventes at være 0,4 procentpoint lavere i 2025 og 0,3 procentpoint lavere i 2026 end i EU-kommissionens forrige prognose fra efteråret 2024. For Danmark specifikt ventes udenrigshandelen

sandsynligvis at være præget af de vedvarende geopolitiske og toldmæssige usikkerheder. I tidligere år har den danske vækst især været drevet af nettoeksport, men det forventes, at vækstbidraget fra nettoeksport vil aftage frem mod 2026. Øgede toldsatser og større fragmentering af den globale handel er væsentlige risici for danske eksportvirksomheder. EU-kommissionen fremhæver, at enhver større ændring i produktion og efterspørgsel inden for medicinalektoren vil få konsekvenser for dansk økonomi som helhed. Det bemærkes, at EU-kommis-sionens prognose fra maj af gode grunde ikke tager højde for, hvordan handelsaftalen mellem EU og USA fra den 27. juli 2025 vil påvirke vækstudsigterne for euroområdet eller Danmark.